

נכרה אנכרה. לרוב חסדא ארבע יהודה: **כר' יוסע בן קרסה.** למכל מקום שניה מעידים שחיב לו מנה: **סיכא דלא מכתשו ראדי.** כגון זה מעיד על מנה שביום שני וזה מעיד על מנה שביום ראשון וצטיתן מודין שזה לא ראה מעידים על מנה אחר ומכחישין זה את זה מי אמר: **סוא דלמר כי סאי סנא.** נהרדעי אמרו כי סאי סנא דלמר זה אומר מנה וזה אומר מאתיס דמכחישין זה את זה מנאטריין למנה שיש בכלל מאתיס מנה ולא אמריין שתיס: שקרו אלל חקר אחר הפחות שבהס: **נחלקס עדותן.** שקרו שסאחד שקרן שוב אין כאן עדות: **יש ככלל מאתיס מנה.** שניה מעידין על מנה ובלחורו מנה אין מכחישין זה את זה: **מי סאי גוונא.** דמרי מיני גינאו וכולי האי נוכחשי הדדי מי אמר: **לדמי.** זה אומר בפני הודה לו דמי מציט של יין וזה אומר בפני הודה דמי מציט של סמן דתרווייהו מסהדי אלמי מציט יין: **בדיוטא פלוניס.** הלוהו מנה: **דיוטא.** מלייה ככולטת לרשות הרבים על פני רוחב הבית וכני רשות הרבים עוברים מתחיה: **לירוקא עדותן.** כר' יהושע בן קרחה דתרווייהו מנה מחייבי ואלע"ג דמכתשי צבדיקות כדרכ יהודה: **כפר עשרין ופרסין שנין.** דליסמר צי מדרשא אפקיה ההוא תלמידא ודבר לשון הרע היה: **בתרני' כל זמן שמכיל ראה.** הכל לפי דין ולא היה שטר וזוהו צדור וכל מציט יין חייב ולא חקר זמן מלא שטר וזוהו הדיבור: **סומר אל סדין.** בית דינו סותרין לו דינו שפסקו ומחייבין את סגננדו: **סנא ראיה.** שטר וזוהו: **סרי זה אין כלום.** שרי אמר אין לי וחישינן סמא זייק או שטר עדים: **קרבו פלוני ופלוני כו'.** אפילו רבן שמעון בן גמליאל מורה שקיין סהיה יודע בן ואמר אין לי ודלי שקריניס הן: **סונדמו.** סגורו: **גמ' הלכה כרבן שמעון.** אלקימיתא קאי כיון דלא אמר אין לי אלע"ג דלא מלא בתוך שלשים יום: **דלי סטר.** כרבנן מהדר עובדא: **ממילא ידעינן אין הלכה כרבן שמעון.** והכל ליכא למומר כדלעיל מנייה דלי עבד כו' דבשלמא הסס אי לאו דהדר ואמר אין הלכה כחכמים הוה אמיתא אי עבד לא מהדרינן דלויס כח דברי המורבינן אבל הכל כיון דלמר הלכה כחכמים פשיטא דלא עבד כיוחן סהדינן להו: **סא קא משעיר לן דכהא.** לחוד לא סא דלין הלכה כרבן שמעון אין בכל מקום הלכה כמותו אפילו בערב זמין: **ערב.** בגט פשוט (ב"ב ד' קנב): **ידין.** במסכת גיטין צמי שאלחו קורדייקוס (ד' עז): **ראיה אמרונה.** הך בתרייתא דמתי' דליוו בקמייתא הליכתא סוהיה: **דנקס שטרמא סמויה ידה.** כשאלמתייה הלוה המלוה סמורו: **סופיות ניקנות במסירה.** המוכר שמי"ח לחבירו קנה החוב במסירת אופיות ומילתיה דרבי בהמוכר את הספינה (ב"ב ד' עו) והכלא נמי קנאטו והוי כדירה וגלמנת לומר פרוע: קלתיס

[ענין ל: תנתי
ד: ובי']

נכח כחלה מה:
מיר כי ע"ש

הגהות
הב"ח
(6) בפשה
עד ל' יוסהדי
כחן שגום
וכו' אמר לו
ככל עדים וכו'
אמר לו הנה
הוא:

גליון
השנים
תוס' ד'
מייביה ד'
גבי קטן
מקלנין.
ע"י
כ"ק דף ע'
ע"ה תוס' ד'
וכו':

ואמר לו כלל
(גרי' ס' ס' ס'
וכו' ור"ה
ככה אמר
ל')

[גיה ס' ס'
אמרתה]

[גיה ס' ס'
אמרתה]

כ"כ טו' ס'
קני קדושת
מו:
קמות.

הוא דלמר כי סאי סנא. משמע הכל דרכ יהודה דלמר במנה שחור ובמנה לכן אין מנאטריין לית ליה דרשב"ג ותימא דבחוקת הכתובים (ב"ב דף ע"ג מה' וס') גבי עובדא דרבי כהנא שקל בידקא דכרעיה משמע צהדיא דרבי יהודה חת ליה דרשב"ג ואין לומר דרבי יהודה בכל ענין קלאמר ופסילו במנה שחור ובמנה לכן והאי דקלאמר רבא מסהבדא מילתיה דרבי יהודה בלחד אמר כו' רבא טעמא דנפשיה קלאמר דאי"כ הליל והלילה אמר רב יהודה אפילו במנה שחור ובמנה לכן כדלכתבן בפ"ק דגיטין (דף י"ג וס') מסהבדא מילתיה דרבי בפקדון כו' דיש לומר דודאי חת ליה דרשב"ג אלל שמחלק בין מנה למתיס למנה שחור ומנה לכן: **שבית שמאי** אומרים נחלקה עדותן וחס תלמר כיון דבכח אחת ציט שמאי אומרים נחלקה עדותן אס כן צבתי כיטי עדים ה"ל גמלא אחד מן קרוב או פסול ויש לומר דהיינו דווקא כשהפסול ידוע אי נמי כמ"ד תסקיים העדות בשאר אי נמי לא אמריין ממלא אחד מהס קרוב או פסול אלל צבתי צבתי אחת תוך כדי דיבור דלוי חשיבי עדות אחת והכל שצאו שני כיטי עדים זו אחר זו ועי"ל דכי למר ממלא אחד מהס קרוב או פסול ה"מ כי מסייעי אהדי אלל הכל דמכתשי אהדי לף: **חייביה** רב נחמן. לית ליה לרב נחמן הא דלמריין אין נוקיין לנכסי יתומים אל"כ ריבית אוכלת בית דלמר רב נחמן פסק שום היתומים (ערכין דף כ"ג) מריש לא הוה מוקיין לנכסי יתומים כיון דשמענא להא דלמר רב דיתמי דלכלי דללו ליהוה ליזלו בטר שצביקיהו מוקיין ומהאי טעמא נמי אלע"ג דבשלמא אין מקבליס עדים אלל בפני בעל דין גבי קטן מכלקין אי"כ לר קלאמר נוקיין אלל כשני שטר דמקימין את השטר שלא בפני בעל דין וכלן היה שטר: וכיון

[וכן לקמן עני']

קב ל מ מיי פטוי
מהל מלוה הלכה
א סגנ עיני' ד' עושע'
חמ' ס' כ טעין א:

[ועי' תוס' כ"ב מה'
ד"ה נחלק]

רבינו חננאל

כלים שחורין וא' אומר כלים לבנים היה לו בנות ופרקי' נברא אנברא קא רמיא כלומר מרביב רב הסדא דקשוי רבה רבא אל סבידא ליה רבא חסדא נהרדעי אמרי אפילו אחד אומר מנה שחור וא' אומר מנה לכן כמכחישי ואמריין כמאן כו' יהושע בן קרחה הא לא דייקא כותבייהו אלל אינה דאמר כי דאי תנא דתניא אפר ר' שמעון בן אלעזר לא נחלקו בית שמאי ובית הלל (מנה שחור) שתי כתי עדים אחת אומרת מאתיס וז' אומרת מנה שיש בכלל מאתיס מנה על מה נחלקו על כתי אחת שבית שמאי אומרים נחלקה עדותן ובית הלל אומרים יש בכלל מאתיס מנה הנח אע"ג שבכחישין זה לזה עדותן קיימת וקי"ל כנהרדעי ואל"כא דבית הלל' אומר חבית יין וא' אומר חבית שפן איקי' אחר אומר דמי חבית יין ד' וזוים ואחר אומר דמי חבית שפן ח' וזו' היה עובדא והייביה ר' אמר לנחבע ל'שע"ס אלוי חשני' ר' וזו' דמי חביתא דהפרא מנה ח' וזו' דמי חביתא דהפרא מנה ח' שבעין ב' שבעין ב' אלעזר דאמר יש בכלל מאתיס מנה. אבל אם מעיירין יין פשוט ושפן פשוט נחלקה עדותן. א' אומר בריבוס העליונה וא' אומר ב' ריבוס העליונה והלוחות הוותה עובדא וצירוף' עדותן חייב התבע לשלם: ת"ר מניין שבישאל לא יאמר אני מוכה והחבירי

מציא בתוך שלשים ומציא לאחר שלשים אמר לו הבא עדים ואמר אין לי עדים אמר הבא ראיה ואמר אין לי ראיה ולאחר זמן הביא ראיה ומציא עדים דהרי זה אינו כלום אמר רשב"ג מה יעשה זה שלא היה יודע שיש לו עדים ומציא עדים לא היה יודע שיש לו ראיה ומציא ראיה ראה שמתחייב בדין ואמר קרבו פלוני ופלוני ועידוני או שהוציא ראיה מתחת *פונדתו הרי זה אינו כלום: **גמ'** אמר רבה בר רב הונא הלכה כרשב"ג ואמר רב הונא אין הלכה כדברי חכמים פשיטא כיון דאמר הלכה כרשב"ג ממילא ידענא דאין הלכה כחכמים מהו דתימא הני מילי לכתחילה אבל דיעבד שפיר דמי קמ"ל דאי עביד מהדרין ליה: אמר לו הבא עדים כו' אמר רבה בר רב הונא אי"ר יוחנן הלכה כדברי חכמים ואמר רבה בר רב הונא ממילא ידענא דאין הלכה כרשב"ג הא קמ"ל דבההיא אין הלכה כרשב"ג הא בכוליהו הלכה כרשב"ג לאפקי מהא *דאמר רבה בר רב הונא כל מקום ששנה רשב"ג במשנתנו הלכה כמותו חוץ מערב וצידן וראיה אחרונה ההוא ינוקא דתבעוהו לדינא קמיה דרב נחמן אי"ל אית לך סהדי אל"ל לא אית לך ראיה אל"ל לא חייביה רב נחמן הוה קא כבי ואויל שמעוהו הנך אינשי אמרו ליה אנן ידעינן במילי דאבוך אמר רב נחמן יבאה אפילו רבנן מודו דינוקא במילי דאבוה לא ידע ההיא איתתא דנפק שטרא מתותי ידה אמרה ליה ידענא בהאי שטרא דפריע הוה הימנה רב נחמן אמר ליה רבא לרב נחמן כמאן כרבי דאמר *אותיות נקנות במסירה אמר ליה שאני הכא דאי יבעיא קלתיא איכא דאמרי לא הימנה רב נחמן אמר ליה רבא לרב נחמן והא אי בעיא קלתיא

מחיבין ומה אעשה וזו רבו עלי' לא תך רכינ' [עמך] ואמר תלך רכיל מנלה סוד. ההוא תלמיד דנפיק ליה מלחא דאחאמרא בני מדרשא בסוד בטר כ"ב שנין אפקיה ר' אבי לחורא תלמיד בני מדרשא אמר דין גליא רויא: **בתרני'** כל זמן שבביתא ראה סתור את הדין אמר לו כל דרוח שושך חן הבא מיכן ועד ל' יום הביא בתוך ל' יום סתור לאחר ל' יום אינו סותר. אמר רשב"ג מה יעשה [זה שלא] מצי בתוך ל' יום לארש כלום. אמר רבה בר רב הונא הלכתא כרשב"ג ולית הלכתא כחכמים אפילו דיעבד אלא מאן דיעבד כחכמים מהדרין ליה: אמרו לו הבא עדים או ראיה ואמר אין לי עדים ולא ראיה ואחר [כך] מצא עדים ומציא ראיה כלום. אמר רשב"ג מה יעשה [זה שלא] היה יודע שיש לו עדים ומציא ראיה ראה שמתחייב בדין והוא ינוקא דתבעוהו ברינא קפי דרב נחמן ואחייביו ואל' רב נחמן אית לך שתי או ראיה ואמר לאו ושעתה אינשי דהו כבי ואמרו ליה אנן ידעינן לך וכתא. ואמר רב נחמן בהא אפילו רבנן מודו דמקבלין ראויותו דינוקא במילי דאבוה לא היה ידע: ההיא איתתא דנפק שטרא מתותי ידה ואמר ידענא כיה דפריעא דוא ולא הימנא רב נחמן דאמר בטר דאחוקב בני דינא לא אמרינן

